

Første Afsnit.

Om Domsmagten i Straffesager.

Kapitel I.

De Principer, hvorpaa efter Lovudkastet Domsmagten i Straffesager skulle bygges, ere følgende:

De nuværende Underretter ophæves; Landet inddeles i Retskredsse, hvis Antal og Begrænsning fastsættes ved særlig Lov (§ 2).

Disse Underdomstole blive tillige første Instants i civile Sager, udføre Skifte- og Auktionsforvaltning, bestyre Skjøde- og Pantevæsen og besøge Notarialforretninger og Fogedforretninger. Overformynderi- og Rægs- væsen, Politivæsen og de kommunale Forretninger udskilles fra Dommervirksomheden. Angaaende disse forskellige Forhold gives særlige Love (§ 8).

Kjøbenhavns Kriminal- og Politiret ophæves. Landsover- samt Hof- og Stadsretten bliver en Landsover- og Stadsret, hvorunder Kjøbenhavn, dens Grund, samt gamle Kjøbenhavns Amt henlægges. Kjøbenhavn inddeles i 6 Retskredsse, med een Dommer i hver, der vælges af og blandt Landsover- og Stadsret- tens Medlemmer for mindst 3 Aar (§§ 3—4).

Underdommerne foretage Forundersøgelsen og affige Anklagekjendelsen i de Sager, som høre under Nævningeretter; de behandle og paakjende Sager angaaende Forbrydelser, naar Straffen for dem ikke kan overstige 2 Aars offentlig Arbejde (§ 5; jvf. § 6).

Landsoverretterne i Kjøbenhavn og Viborg bevares; deres Medlemmers Antal forøges. Naar Straffesager indankes for dem, er et Antal af 3 Dommere tilstrækkeligt for at affige Dom eller Kjendelse i de Afdelinger, der indrettes til at paakjende den Slags Sager. Lands- overretterne dømmes som hidtil i borgerlige Retstrætter (§§ 11—13).

Kongeriget deles i 7 Nævningekredsse. Nævningeret holdes mindst eet Sted i hvert Amt. I Kjøbenhavn sammentræder den hver Maaned, paa Bornholm 3, i det øvrige Land 4 Gange om Aaret. Den behandler og paakjender de

Straffesager, der ikke høre under Underretterne (§§ 14—17).

Nævningeretten bestaaer af lovlyndige Medlemmer og Nævninger. Kongen udnævner to lovlyndige Mænd til at være Dommere i Nævningeretten i hver Nævningekreds. Den ene af disse er Rettens Formand, der maa være Medlem af Højesteret eller en Overret; den anden maa være Medlem af en Overret eller have de nødvendige Egenstaber for at kunne bestilles i en saadan. Desuden tilforordnes Nævningeretten en af Kredens Dommere (§§ 18—19). De lovlærde Dommere i Nævningeretten danne en Kredsret, som holdes, efterat Nævningeretten har behandlet de Sager, der skulle paakjendes af den. For Kredsretten kunne de af Underdommerne affagte Domme indankes (§ 22).

Højesteret paakjender som Kassationsret de Sager, som indankes for den; den paakjender endelig endeel Spørgsmaal, som indankes, angaaende Erstatningsansvar og Straffelovens Anvendelse (§§ 23 og 24).

For at gennemføre ovennævnte vigtige Forandringer er det i § 374 bestemt, at Loven først træder i Kraft den 1ste Januar 1868.

Man vil let see, at Udcastet, for at gennemføres, kræver store og betydningsfulde Forandringer i det Bestaaende. Det vil være nødvendigt, at en Række af vigtige særlige Love vedtages, forinden Udcastet kan ophøies til Lov, og hvad der endnu er vigtigere: flere af Udcastets Bestemmelser maae staae og falde med det Indhold, som gives de særlige Love.

I saa Henseende maae vi først og fremmest nævne Straffeloven. Det vil ikke være undgaet Nogens Opmærksomhed, at man i selve Udcastet, i dets Motiver og i Forhandlingerne i Folkethinget oftere har befundet sig i Forlegenhed, idet man ikke ret har vidst, om den nugældende eller en fremtidig Straffelovfulde lægges til Grund ved de tagne Bestemmelser. Vi maae gaae ud fra, at det har været Regjeringens Tanke, hvillen vi finde begrundet, at en ny Straffelovfulde indføres forinden 1ste Januar 1868, og at der saaledes i Næv-